

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko - podravske županije
Djelatnost za epidemiologiju i DDD
Virovitica, Ljudevita Gaja 21

tel: +385 33 781 454
e-mail: ddd@zzjzvpz.hr
www.zzjzvpz.hr

Program mjera suzbijanja komaraca
na području Općine Nova Bukovica
u 2024. godini

Virovitica, siječanj 2024.

Sadržaj

1. UVODNE NAPOMENE	1
2. PREGLED DOSADAŠNJEG DJELOVANJA.....	3
3. CILJ I SVRHA PROGRAMA.....	4
4. OPSEG PROGRAMA	5
4.1. PODRUČJE PROVEDBE	5
4.2. NAČIN PROVEDBE - METODE	5
5. PLAN PROVEDBE PROGRAMA	6
5.1. OTKRIVANJE LEGLA KOMARACA	6
5.2. PRAĆENJE LEGLA KOMARACA	6
5.2.1. LEGLA U ZATVORENIM PROSTORIMA	6
5.2.2. LEGLA NA OTVORENIM PROSTORIMA	6
5.3. SUZBIJANJE LIČINKI KOMARACA.....	7
5.3.1. SUZBIJANJE LIČINKI U ZATVORENIM LEGLIMA KOMARACA.....	7
5.3.2. SUZBIJANJE LIČINKI U OTVORENIM LEGLIMA KOMARACA	7
5.3.3. SUZBIJANJE LIČINKI NA ODLAGALIŠTIMA GUMA	8
5.4. PRAĆENJE BROJNOSTI KRILATICA.....	8
5.5. SUZBIJANJE KRILATICA.....	9
5.5.1. ADULTICIDNI TRETMANI.....	10
5.5.2. OBAVJEŠTAVANJE O PROVOĐENJU ADULTICIDNIH TRETMANA.....	10
5.5.3. DOPUŠTENI ADULTICIDI	10
5.6. UNOS I OBRADA PODATAKA.....	10
6. PODACI DOSTUPNI IZVRŠITELJIMA.....	12
7. STRUČNI NADZOR PROVEDBE PROGRAMA.....	13
8. IZVRŠITELJI PROGRAMA.....	14

Na temelju članka 5. stavka 2. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 22/14, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), načelnik Općine Nova Bukovica, 10. siječnja 2024., donosi

PROGRAM

suzbijanja komaraca na području Općine Nova Bukovica za 2024.

1. UVODNE NAPOMENE

Komarci su kukci koji napadaju i uznemiruju ljude, sišu im krv, a što je mnogo ozbiljnije, komarci su potencijalni prenositelji uzročnika mnogih bolesti. Komarci osim što su molestanti, zbog svog vektorskog potencijala za prijenos bolesti imaju veliki javnozdravstveni značaj.

U Republici Hrvatskoj zabilježeno je više od 50 vrsta komaraca od ukupno stotinjak zabilježenih u Europi. Osim drugih vrsta komaraca koji su na našem području uglavnom molestanti, suzbijanje vrste *Aedes albopictus* ili azijskog tigrastog komarca je od izuzetne javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku. S obzirom da su i u Republici Hrvatskoj prvi slučajevi autohtone Dengue registrirani krajem rujna 2010. godine na poluotoku Pelješcu te autohtonog West Nile virusa u 2012., 2014., 2015. i 2016. godini od izuzetne je javnozdravstvene važnosti nastaviti provoditi Program mjera organiziranog, sustavnog, planiranog a prije svega pravovremenog suzbijanja komaraca uključivo i vrste *Aedes albopictus* na području cijele Hrvatske kako bi se spriječila pojava i širenje zaraznih bolesti koje prenose komarci.

Zbog nedostatka novijih podataka za 2023. godinu koristimo se podacima prijašnjih godina te ukazujemo na prikupljene prijave oboljenja od West Nile virusa za 2018. godinu za Republiku Hrvatsku pokazuju broj oboljelih od 59 osoba, a umrlih 3 osobe i to na području Slavonskog Broda, Čakovca te Belog Manastira.

Postojeći uvjeti potrebni za razvoj i razmnožavanje te prisutni vektorski potencijal determiniranih komaraca uz eventualnu pojavnost uzročnika mogu imati značajan utjecaj na širenje zaraznih bolesti. Prekomjerna brojnost jedinki komaraca zbog povoljnih životnih uvjeta, kao i zbog povećanih migracija ljudi te transporta roba, postaje sve izraženiji problem za ljudsko zdravlje te je potrebno osvijestiti javnost o važnosti i načinima sprječavanja razmnožavanja i širenja komaraca.

Malarija, žuta i dengue groznica poznate su bolesti uzročnike kojih prenose komarci u mnogim zemljama tropskog i subtropskog područja. Malarija je kao autohtona bolest zabilježena u prošlosti, ali je iskorištena iz Hrvatske pedesetih godina prošlog stoljeća. Premda se tzv. malarični komarci iz roda *Anopheles* mogu susresti i na našem području, oni ne predstavljaju opasnost u odsutnosti većeg broja oboljelih ljudi jer razvojni ciklus parazita

Plasmodium malariae nužno obuhvaća i čovjeka i komarca kao domaćine. Epidemiološki podaci u nas stoga bilježe samo importirane sporadične slučajeve ove bolesti. Posljednjih godina u zemljama umjerenog pojasa u razvijenom svijetu (Sjedinjene Američke Države) i u nekim mediteranskim zemljama, jedan od važnijih zdravstvenih problema jesu epidemije meningoencefalitisa izazvane s više vrsta virusa (West Nile virus i drugi) koje prenosi nekoliko urbanih vrsta komaraca koje nalazimo i na našem području. U Hrvatskoj su posljednjih godina zabilježene dvije manje epidemije bolesti koje prenose komarci.

Nedavni slučajevi epidemija Chikungunye u Italiji i Francuskoj, sve češći slučajevi West Nile groznice u Europi te pojava zika virusne bolesti, pokazuju ranjivost za prijenos tih bolesti i na globalnoj razini. Kako bi se smanjila navedena ranjivost potrebna je stalna provedba praćenja komaraca i procjena rizika utjecaja vektora i vektorskih bolesti na zdravlje, za što je neophodno prikupljanje podataka kroz programe praćenja vezano uz vektore. U skoroj budućnosti na području Republike Hrvatske može se očekivati veća rasprostranjenost od 2013. registriranog japanskog komarca – *Aedes japonicus* te pojava i širenje drugih novih invazivnih vrsta komaraca koji prenose zarazne bolesti.

Na području Virovitičko-podravске županije zabilježena su dva slučaja oboljenja od West Nile virusa koji prenose komarci i to na području grada Virovitice i Slatine, no nedavne epidemije u drugim dijelovima Hrvatske i susjednim zemljama nalažu oprez. Epidemiološki nadzor treba uz trajno otkrivanje i evidentiranje oboljelih uključiti istraživanje i praćenje komaraca kao bioloških vektora. Tako se prikupljaju potrebni podaci, nadziru populacije komaraca i pripremaju intervencije u mogućim epidemiološkim incidentima uzrokovanim komarcima kao prijenosnicima bolesti.

2. PREGLED DOSADAŠNJEG DJELOVANJA

Na području Općine Nova Bukovica u zadnjih 15 godina ne provodi se organizirano suzbijanje komaraca sustavno, niti periodično.

U posljednjih 20 godina Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok, Odjel za epidemiologiju i DDD izrađuje Program suzbijanja komaraca za područje županije i obavlja stručni nadzor nad tvrtkama koje provode suzbijanje. U okviru svoje zadaće zaštite građana od vektora zaraznih bolesti i drugih štetnika koji remete mir i ugrožavaju zdravlje građana, Služba za epidemiologiju i DDD Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok (u daljnjem tekstu Zavod) konstantno prati sva otkrivena potencijalna i trajna legla komaraca, otkriva nova legla i tako unaprjeđuje Program suzbijanja komaraca. Nova legla uvrštavati će se u Program.

Sukladno smjernicama Europskog centra za prevenciju i nadzor bolesti (European Center for Disease Prevention and Control – ECDC), a radi praćenja vektora zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije dužan je na području svoje nadležnosti provoditi program kontinuiranog monitoringa, tj. istraživanja o prisutnosti, vrsti, brojnosti, širenju, zaraženosti vektora zaraznih bolesti te njihovom potencijalu prijenosa patogena u svrhu procjene rizika kako bi se na vrijeme procijenio rizik mogućih epidemija te poduzele aktivnosti za učinkovitu prevenciju, pravovremeno suzbijanje vektora zaraznih bolesti te evaluaciju provednih mjera.

Već nekoliko godina uzastopno Zavod u sklopu nacionalnog sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca, provodi monitoring prisutnosti i rasprostranjenosti njihovih populacija. Monitoring se provodi postavljanjem lovki na odabranim lokacijama na području županije, te identifikacijom položenih jajašaca. Prilikom toga od 2016. godine do danas utvrđena je prisutnost invazivnih vrsta na području županije, ponajprije vrsta *Aedes albopictus* (tigrasti komarac) i *Aedes japonicus*.

Premda je prvotna namjera bila praćenje azijskog tigrastog komarca (*Aedes albopictus*), tijekom provedbe nacionalnog monitoringa u ovipozicijskim klopama uzorkovana su i jajašca još jedne invazivne vrste komarca, takozvanog japanskog komarca (*Aedes japonicus*). Tijekom 2013. u Sloveniji se proširio na gotovo čitavom sjeveroistočnom području. Obzirom na biologiju vrste, očekivalo se širenje u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske u područjima s umjerenom klimom. Legla japanskog komarca sadrže lišće i slične raspadajuće organske tvari, nalaze se na sunčanim i sjenovitim položajima, a razvojni stadiji podnose širok raspon temperatura vode, no u vodama stalno izloženima suncu ih ne nalazimo. Zato su rasprostranjeni u područjima Europe s umjerenom klimom, a izostaju u područjima s visokim ljetnim temperaturama.

Iako invazivna vrsta komarca, *Aedes japonicus* nije od javnozdravstvenog značaja, utvrđivanje prisutnosti i širenje te vrste je pokazalo učinkovitost i spremnost sustava da kroz mrežu zavoda za javno zdravstvo pravovremeno otkrije nove invazivne vrste, što uključuje i komarca *Aedes aegypti* (Linnaeus) koji, iako nije prisutan u Hrvatskoj, trenutno ima najznačajniji javnozdravstveni značaj zbog vektorskog potencijala prijenosa Zika virusa.

Prema rezultatima monitoringa u našoj županiji može se zaključiti da se radi o sporadičnom unosu tigrastog komarca, a ne o stabilnoj populaciji obzirom da niti na jednoj lokaciji nije zabilježena kontinuirana pojava ove vrste.

3. CILJ I SVRHA PROGRAMA

Cilj programa je smanjiti brojnost komaraca kao potencijalnih bioloških vektora zaraznih bolesti te osloboditi građane od tegoba koje komarci izazivaju kao hematofagi i molestanti.

4. OPSEG PROGRAMA

4.1. PODRUČJE PROVEDBE

Program suzbijanja provodi se na području Općine, prema potrebi zaštite građana od njihova molestiranja utvrđenoj na temelju brojnosti komaraca na pojedinim područjima, te prema zahtjevima upravnog tijela Općine nadležnog za zdravstvo.

4.2. NAČIN PROVEDBE - METODE

Program se temelji na otkrivanju i uklanjanju potencijalnih i trajnih legla komaraca te suzbijanju ličinki u leglima koje nije moguće trajno ukloniti. Suzbijanje odraslih komaraca (krilatica) dopušteno je samo, kada unatoč svim nastojanjima da se komarci suzbiju u stadiju ličinki, iz nepoznatih legla dolazi do pojave većih populacija. Tada suzbijanje krilatica treba provoditi ciljano, na što je moguće manjem području i samo ako komarci predstavljaju izrazitu smetnju građanima, tj. u slučaju vrlo brojnih populacija komaraca na području koje je urbanizirano ili ga u rekreacijske i druge svrhe koristi veći broj građana.

Metode suzbijanja komaraca predviđene programom uključuju:

- otkrivanje legla komaraca u zatvorenim i otvorenim prostorima,
- uklanjanje legla koja je moguće ukloniti,
- bilježenje novih legla i dopunjavanje popisa registriranih legla,
- praćenje registriranih potencijalnih i trajnih legla komaraca,
- suzbijanje ličinki komaraca u zatvorenim i otvorenim leglima,
- kontinuirano praćenje brojnosti krilatica,
- kontinuirano praćenje brojnosti krilatica u registriranim žarištima,
- bilježenje žarišta populacija krilatica,
- suzbijanje krilatica toplim zamagljivanjem i hladnim ULV postupkom sa zemlje.

5. PLAN PROVEDBE PROGRAMA

5.1. OTKRIVANJE LEGLA KOMARACA

Legla komaraca utvrđena tijekom ranijih godina praćenja navedena su na odgovarajućim popisima legla u bazi podataka i kartografskom prikazu, koje su izradili djelatnici Zavoda.

Nova legla komaraca utvrđuju se na temelju:

- dojava građana
- dojave upravnog tijela Općine nadležnog za poslove zdravstva
- terenskih obilazaka izvršitelja.

Izvršitelji suzbijanja komaraca dužni su svaku dojavu zabilježiti i u roku od 3 radna dana obaviti terenski očevid. U slučaju pronalaska legla komaraca, u roku od 3 dana izvršitelj programa treba podatke o novom leglu dostaviti upravnom tijelu Općine nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom zavodu za javno zdravstvo.

5.2. PRAĆENJE LEGLA KOMARACA

Praćenjem legla komaraca obuhvaćena su sva registrirana i nova legla komaraca u zatvorenim vodenim retencijama i na otvorenim vodenim površinama Općine.

5.2.1. LEGLA U ZATVORENIM PROSTORIMA

Praćenje ličinki komaraca u registriranim i novootkrivenim leglima komaraca u vodama zatvorenih prostora (podrumi, toplinske stanice, tehničke etaže, izljevi i sl.) stambenih i poslovnih zgrada na području Općine provodi se tijekom čitave godine.

Popis zatvorenih legla je u izradi, te je dostupan u bazi podataka koju izrađuju djelatnici Zavoda.

U naseljima gdje su legla komaraca u poplavljenim podrumima zgrada potrebno je provoditi aktivna istraživanja radi njihova otkrivanja i nadzora.

5.2.2. LEGLA NA OTVORENIM PROSTORIMA

Praćenje ličinki komaraca u povremenim i trajnim vodama na otvorenim prostorima (potoci, retencije potoka, bare, jezera, fontane, poplavne livade) na području Općine provodi se tijekom čitave godine.

Popis do sada registriranih legla na otvorenim prostorima nalazi se u bazi podataka i kartografskom prikazu, koje su izradili djelatnici Zavoda.

Izvršitelji moraju obavljati pregled registriranih otvorenih legla od ožujka do konca **listopada 2023. godine** očevidom i uzimanjem uzoraka voda kako bi utvrdili prisutnost ličinki.

Uz pregled registriranih otvorenih legla s popisa, izvršitelji su dužni predvidjeti i preglede svih novih legla registriranih tijekom godine.

5.3. SUZBIJANJE LIČINKI KOMARACA

U svim leglima komaraca, bila ona otvorena ili zatvorena, u slučaju nalaza razvojnih oblika komaraca treba odmah provesti suzbijanje ličinki primjenom odgovarajućih larvicida.

5.3.1. SUZBIJANJE LIČINKI U ZATVORENIM LEGLIMA KOMARACA

U zatvorenim registriranim leglima komaraca suzbijanje ličinki obavlja se tijekom redovitih pregleda.

Na području Općine razlikuju se 2 kategorije zatvorenih legla.

Kategoriji A pripadaju legla u kojima se u većem dijelu godine nalazi voda.

Kategoriji B pripadaju legla u kojima se voda samo povremeno pojavljuje.

Izvršitelji moraju obaviti pregled svih registriranih zatvorenih legla kategorije A jedan put mjesečno, a kategorije B četiri puta u godini dinamikom svakih tri mjeseca. Legla s pozitivnim nalazom ličinki nakon provedenog suzbijanja potrebno je ponovno pregledati u roku od sedam dana. Uz pregled registriranih legla s popisa, izvršitelji su dužni predvidjeti i preglede svih novih legla registriranih tijekom godine.

Za suzbijanje ličinki komaraca u zatvorenim vodenim retencijama izvršitelj će upotrijebiti larvicide kemijskog djelovanja koji su učinkoviti u čistim i zagađenim vodama formulirani kao tablete, granule i koncentrat za emulziju (EC).

5.3.2. SUZBIJANJE LIČINKI U OTVORENIM LEGLIMA KOMARACA

Dinamika aktivnosti legla ovisi o vrstama komaraca koje se u leglu nalaze, te se na temelju toga određuje razdoblje i dinamika suzbijanja.

Na području Općine razlikuju se 3 kategorije legla:

Kategoriji A pripadaju legla u kojima prevladavaju poplavne i šumske vrste komaraca (komarci rodova *Aedes* i *Ochlerotatus*). Legla kategorije A aktivna su od ožujka do lipnja, iznimno u natprosječno kišnim razdobljima mogu biti aktivna duže.

Kategoriji B pripadaju legla u kojima se većinom razvijaju vrste komaraca umjetnih legla (komarci roda *Culex* i druge rjeđe prisutne vrste). Legla kategorije B aktivna su u razdoblju od svibnja do listopada.

Kategoriji C pripadaju legla u kojima se na području Općine razvijaju tigrasti komarci (*Aedes albopictus*) i druge vrste umjetnih legla. Legla kategorije C aktivna su u razdoblju od svibnja do listopada.

Suzbijanje ličinki komaraca u otvorenim leglima započet će utvrđivanjem prisutnosti ličinki u njima. Prvi pozitivni nalaz ličinki u jednom leglu određene kategorije (A, B, C), određuje početak larvicidnog tretmana na svim drugim otvorenim leglima iste kategorije. Izvršitelji će posebno obratiti pozornost leglima kategorije A u kojima se razvijaju komarci koji uznemiruju građane tijekom svibnja i lipnja. Planirana dinamika larvicidnih tretmana:

- 1) legla kategorije A: - od ožujka do svibnja dva tretmana mjesečno,
- lipanj - jedan tretman mjesečno (prema potrebi više),
- 2) legla kategorije B i C: - od svibnja do rujna dva tretmana mjesečno,
- listopad - jedan tretman mjesečno.

Osim navedenih legla posebna kategorija su novootkrivena legla - legla kategorije D, otkrivena tijekom tekuće godine. U njima će nakon pozitivnog nalaza ličinki izvršitelji provesti larvicidni tretman.

Za suzbijanje ličinki komaraca u vodama stajaćicama i vodenim retencijama na otvorenom prostoru izvršitelj će upotrebljavati selektivne larvicide koji neće ugroziti neciljane vrste u tretiranim otvorenim leglima.

5.3.3. SUZBIJANJE LIČINKI NA ODLAGALIŠTIMA GUMA

Da bi se pravovremeno utvrdila pojava tigrastih komaraca (*Aedes albopictus*) te spriječilo njihovo širenje, izvršitelj suzbijanja dužan je provoditi praćenje prisutnosti i suzbijanje ličinki u gumama na odlagalištima. Izvršitelj će provoditi suzbijanje ličinki komaraca u gumama i na svim drugim lokacijama koje se utvrde kao legla komaraca tijekom provođenja programa te je o tome dužan obavijestiti nadležni Zavod za javno zdravstvo.

Za suzbijanje ličinki komaraca u gumama izvršitelj će upotrebljavati larvicide koji neće ugroziti ljude koji dolaze u direktan kontakt s gumama.

5.4. PRAĆENJE BROJNOSTI KRILATICA

Praćenje brojnosti krilatica izvršitelj će provoditi metodom mjerenja broja uhvaćenih krilatica na tijelu skupljača tijekom 15 minuta u sumrak ili svitanje od sredine travnja do konca rujna na područjima za adulticidne tretmane (žarišta krilatica) sljedećom dinamikom: svibanj i lipanj dva puta mjesečno, druga polovina travnja, srpanj, kolovoz i rujna jedanput mjesečno. O nalazu će pisano (telefaksom) izvijestiti nadležni Zavod za javno zdravstvo.

Popis do sada registriranih žarišta krilatica nalazi se u bazi podataka koju su izradili djelatnici Zavoda.

Uz pregled registriranih žarišta krilatica, izvršitelj je dužan predvidjeti i preglede svih novih žarišta krilatica registriranih tijekom godine.

5.5. SUZBIJANJE KRILATICA

Suzbijanje krilatica toplim i hladnim ULV postupkom sa zemlje izvršitelj će provoditi u naseljenim dijelovima Općine u periodu od početka travnja do konca listopada, ovisno o nalazima praćenja brojnosti krilatica. Suzbijanje će provoditi preparatima s djelatnom tvari na bazi sintetskih piretroida niske toksičnosti, namijenjenim za ULV primjenu, preporučenim od WHO za primjenu u naseljenim sredinama i s dozvolom Ministarstva zdravlja RH za primjenu u Hrvatskoj. Radi zaštite okoliša kao sredstva za razrjeđivanje mogu se upotrebljavati samo voda ili pročišćena mineralna ulja.

5.5.1. ADULTICIDNI TRETMANI

Adulticidne tretmane izvršitelj će provoditi na ciljanim područjima na kojima je zabilježena povećana brojnost komaraca prema nalazima uzorkovanja (točka 5.4. Programa). Popis registriranih žarišta krilatica nalazi se u navedenoj bazi podataka. Međutim, program uključuje i ona područja Općine na kojima se tijekom provedbe pokaže potreba za suzbijanjem, uz prethodnu suglasnost naručitelja Programa.

Djelotvornost provedenih akcija suzbijanja kao i eventualna rezistencija populacije komaraca na primijenjene insekticide, izvršitelj programa dužan je provjeravati nakon svake akcije suzbijanja na temelju mjerenja smanjenja broja komaraca. U slučaju neuspjeha i nedjelotvornih akcija obavezan je postupak ponoviti o svom trošku.

5.5.2. OBAVJEŠTAVANJE O PROVOĐENJU ADULTICIDNIH TRETMANA

Prije svake akcije suzbijanja komaraca metodom toplog zamagljivanja ili hladnog orošavanja ULV metodom, izvršitelj programa obavijestit će građane o području i vremenu provođenja akcije preko dnevnog tiska i radijskih postaja prema uputi upravnog tijela Općine nadležnog za poslove zdravstva. Istim će načinom upozoravati pčelare da na vrijeme uklone pčele s područja koja će se tretirati. Istovremeno će telefaksom obavijestiti Državni centar za obavješćivanje (112) i upravno tijelo Općine nadležno za poslove zdravstva.

Obavijest o provođenju adulticidnog tretmana nadležnom Zavodu za javno zdravstvo podnositi će pisanim putem (telefaks).

5.5.3. DOPUŠTENI ADULTICIDI

Za adulticidne tretmane zelenih površina sa zemlje izvršitelj će upotrebljavati insekticid formuliran za ULV primjenu toplim zamagljivanjem na osnovi niskotoksičnih piretroida.

Za hladno ULV orošavanje u naseljenim područjima upotrebljavati će preparat na osnovi niskotoksičnih piretroida koji se miješaju s čistom vodom.

Za toplo ULV zamagljivanje zelenih površina upotrebljavati će preparat na osnovi niskotoksičnih piretroida koji se miješaju s neškodljivim mineralnim uljem.

Potrebne količine navedenih insekticida ovise o izabranim tvorničkim formulacijama, a dopušteno je doziranje i primjena isključivo prema uputama proizvođača i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

5.6. UNOS I OBRADA PODATAKA

Programsku podršku za unos, pohranjivanje, dohvat, razmjenu i standardnu obradu podataka s bazom podataka, osigurava ovlaštenim izvršiteljima provedbe ovog programa, nadležnom Zavodu za javno zdravstvo i upravnom tijelu Općine nadležnom za poslove zdravstva, ugovorna tvrtka. Opremu, odnosno hardware, osiguravaju izvršitelji.

Zapis podataka o obavljenom suzbijanju obaviti će ovlašteni izvršitelji Programa suzbijanja komaraca na području Općine popisom na terenu i pohranom u zajedničku računalnu bazu podataka. Podaci će se prebacivati svakodnevno, na kraju svake smjene, svakog radnog dana ili češće, po potrebi, nikako kasnije niti idućeg dana. Prikupljena dokumentacija bit će pohranjena i kompjuterski obrađena, što će osigurati upravno tijelo Općine nadležno za poslove zdravstva u suradnji s ugovornom tvrtkom.

Bazu podataka s popisom registriranih zatvorenih i otvorenih legla komaraca, i registriranih žarišta krilatica na kojima se obavlja Program suzbijanja komaraca na području Općine s njihovim obilježjima važnim za dugoročno vođenje programa suzbijanja komaraca u Općini, potrebno je stalno dopunjavati novoprikupljenim podacima.

Svi voditelji terenskih ekipa izvršitelja suzbijanja dužni su prema naputcima ureda elektronički prikupljati podatke o svakom obavljenom terenskom poslu, u svakoj akciji, voditi računalnu evidenciju o obavljenom poslu i zatečenom stanju zatvorenih legla komaraca, registriranih otvorenih legla komaraca, registriranih žarišta krilatica. Izvršitelji odgovaraju za istinitost podataka unošanih u sustav. Obvezni su osigurati svim terenskim ekipama ispravnu opremu za rad.

Podaci koji se prikupljaju:

- naziv ovlaštenog izvršitelja,
- datum i vrijeme provođenja kontrole ili suzbijanja,
- oznaka (šifra) staništa komaraca,
- voda u leglu (da ili ne),
- razvojni oblici komaraca u vodi (da ili ne),
- krilatice (da ili ne),
- broj slijetanja komaraca tijekom 15 minuta,
- napomena.

Osim navedenih, izvršitelji suzbijanja u bazu podataka unijet će i sljedeće podatke:

- provedena larvicidna akcija suzbijanja (da ili ne),
- upotrijebljena djelatna tvar i formulacija larvicida,
- provedena adulticidna akcija suzbijanja (da ili ne),
- metoda izvođenja akcije (hladno orošavanje ili toplo zamagljivanje),
- količina utrošenih pesticida,
- razlog neprovedene akcije suzbijanja,
- ponavljanje adulticidne akcije,
- napomena.

6. PODACI DOSTUPNI IZVRŠITELJIMA

Izvršiteljima su dostupni podaci o zatvorenim i otvorenim leglima komaraca te žarištima krlatica registrirani do kraja prosinca 2023. godine u upravnom tijelu Općine nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom Zavodu za javno zdravstvo. Podaci se nalaze u bazi podataka i ne objavljuju se.

7. STRUČNI NADZOR PROVEDBE PROGRAMA

Stručni nadzor programa provodi se sukladno članku 24. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21).

Da bi omogućili obavljanje stručnog nadzora, izvršitelji programa dužni su obavještavati nadležni Zavod za javno zdravstvo o planiranim aktivnostima provedbe programa najmanje tri dana prije provedbe te podnositi mjesečna izvješća o provedenim aktivnostima u odnosu na planirane programom. Odstupanja od plana potrebno je dokumentirati i obrazložiti. U slučaju otkrivanja novih legla komaraca ili žarišta krilatica, izvršitelji su dužni obavijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo u roku od 3 dana.

8. IZVRŠITELJI PROGRAMA

Program suzbijanja komaraca na području Općine provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje su registrirane za obavljanje te djelatnosti i koje zadovoljavaju propisane uvjete.

Program provode izvršitelj/i koji su s Općinom sukladno propisima o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti sklopili ugovor o provođenju programa suzbijanja komaraca na području Općine.

Program suzbijanja komaraca na području Općine bit će proveden na temelju operativnih planova koje izrađuju izvršitelji sukladno ovome programu.

Operativne planove izvršitelji su dužni dostavljati upravnom tijelu Općine nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom Zavodu za javno zdravstvo tri dana prije provedbe te podnositi mjesečna izvješća o provedenim aktivnostima u odnosu na planirane programe.

Operativni planovi moraju sadržavati:

- aktivnosti koje se provode,
- popis adresa, objekata ili površina na kojima se aktivnosti provode,
- način izvješćivanja građana,
- vrijeme početka i završetka aktivnosti,
- ime osobe za kontakt,
- popis sredstva i oprema koja će se upotrebljavati,
- opis tehnološke primjene.

Ovaj će program biti objavljen u Službenom glasniku Općine Nova Bukovica.

Virovitica, 10.1.2024.

Klasa: 990-02/24-3/01

Ur.broj: 2189-47-8/88-24-7

Program mjera izradila:
Dunja Rekić, univ.mag.sanit.ing.